

De motor is mijn leven

Alfons Fernim

Op een woensdag in februari 2022 reed ik door het mooie platteland van Drenthe, op weg naar de buitenrand van Beilen, waar Alfons Fernim sinds drie jaar woont. Alfons heeft zeven jaar geleden een ongeval gehad en heeft daar de nodige beperkingen aan overgehouden die zijn leven op forse wijze beïnvloeden. Als ik op het erf kom, troont hij mij als eerste trots mee naar het schuurtje waar een prachtige motor staat, een Indian Chief Dark Horse 1800. Hij koestert de motor als een waar kleinood, hoewel het woord 'klein' wel weg kan, de motor weegt ruim 300 kg. De motor blinkt ons van alle kanten tegemoet, het is duidelijk dat deze zeer goed onderhouden wordt. En dit wordt door Alfons met een stralend gezicht beaamd. Wanneer we de warmte van de keuken hebben opgezocht en een kopje koffie in de hand hebben, vertelt Alfons zijn verhaal verder.

Tekst Wil van Gelderen | **Fotografie** Ronald Zijlstra

Het ongeval dat zijn leven veranderde.

Hij vertelde dat hij altijd heel actief in het leven stond. In werk maar ook in en om het huis. Geen klus was hem te moeilijk. Zijn werk als constructiewerker/lasser was zijn lust en zijn leven. En nu dit niet meer kan als gevolg van het ongeval, heeft dit een forse negatieve impact op zijn dagelijks functioneren. De dagen

zijn heel zwart geweest, zo vertelde hij. Thans krijgen deze wat meer kleur. Het ongeval gebeurde op 16 maart 2015. Een collega vroeg of hij wilde helpen op een klus waar haast bij was. Dit deed hij, zoals hij dat altijd deed. Een routineklus, maar opeens sloeg de boor vast, Alfons viel op de grond en voelde meteen enorm veel pijn. Verdwaasd lag hij op de grond. Maar toen de pijn wat wegtrok,

hielp hij de klus afmaken. Eenmaal terug op de zaak belde hij zijn vrouw Greetje, dat die misschien toch maar even de huisarts moest bellen. De huisarts stuurde hem direct door naar het ziekenhuis voor aanvullend onderzoek. Het leek een simpele polsbreuk te zijn. Vanuit de gedachte "alles herstelt weer" - als nuchtere Drent denk je dit zeker - nam hij er op dat moment verder niet echt serieus nota van en wilde hij zeker geen letselschadeprocedure inzetten. Hij wilde vooral weer aan het werk. Hij had een jaarcontract dat nog 1 maand duurde en hij wilde dit werk niet kwijt.

Maar werken bleek niet meer mogelijk.

Helaas liep dit anders dan gehoopt. De klachten en beperkingen bleven en namen zelfs toe. De werkgever werd op aanraden van een letselschadeadvocaat toch aansprakelijk gesteld voor het bedrijfsongeval. Alfons deed dit met bezwaard hart, maar zag geen andere uitweg nu zijn leven zo een andere wending nam. De werkgever heeft deze melding heel zakelijk opgepakt. Betrokkene miste de persoonlijke belangstelling van de werkgever, hij miste de belangstelling van de collega's hoe het met hem ging.

Pijn op meerdere fronten

Als ik Alfons vraag wat pijn is, noemt hij meer dan alleen de soms verzengende fysieke pijn. Hij geeft de pijn in zijn pols een score van 10, en er waren scheuten van pijn daar bovenop die het nog erger maakten. Het was ondraaglijk en hij werd wanhopig. Hij kreeg morfine, maar dat had als effect dat hij olifanten over de muur zag lopen. Dat was ook niet iets waar hij rustig van werd. Bovendien kwam de pijn er nog gewoon doorheen. Maar hij benoemt daarnaast ook een heel andere pijn. De pijn van de zakelijke opstelling van de werkgever, de afzijdigheid van zijn oud-collega's en het

ervaren onbegrip van sommige mensen om hem heen kerfden in zijn ziel. "Doet het nu nog altijd zeer?" en "Waarom draag je nu nog een brace?", vanuit de gedachte "het is toch maar een simpele polsbreuk?". Er was bij hen geen begrip dat een polsbreuk kan ontaarden in een chronisch pijnsyndroom. Hij voelde zich dan weggezet als een aansteller, als iemand die misschien liever niet meer wilde werken. Die ontkenning van zijn persoon zoals die was, kwam hard aan.

Maar het was wel degelijk een onregelende medische ontwikkeling die zich heeft voorgedaan. Hij was een van de pechvogels die dystrofie (of regionaal pijnsyndroom) kreeg. Het nare is dat dit vrijwel niet te verhelpen is. Of je neemt pijnstillers die je helemaal lam leggen in het dagelijks leven en waar toch nog de pijn regelmatig doorheen kwam. Of je moet weten te leven met de pijn. Hij bemerkte dat wanneer er warme, menselijke belangstelling was, de pijn net even beter te dragen was.

Zwarte dagen in plaats van Zwarte Cross

Alfons vertelde dat de steun van zijn vrouw, kinderen, familie en gelukkig ook vele anderen voor hem belangrijk en maatgevend is geweest om te willen blijven leven. Het was op een gegeven ogenblik enkel zwart om

hem heen. Er was niets meer waarop hij zich kon verheugen. Hij wist niet meer hoe hiermee om te gaan. En dan komt in zijn verhaal de positie van de re-integratiedeskundige naar voren, mevrouw Caroline Riksten, werkzaam bij Heling & Partners. Zij heeft vanaf het begin een warme betrokkenheid getoond en is altijd oplossingsgericht bezig geweest voor hem. Zij zag als buitenstaander als eerste dat het psychisch niet goed met hem ging, dat er echt professionele hulp nodig was, zowel voor hem als voor zijn vrouw en zijn naasten. Immers, niet alleen degene die het ongeval is overkomen, maar het hele gezin draagt de last van een ongeval.

Mentale worsteling naar een begin van nieuw geluk.

Hij is altijd wel een persoon geweest met een kort lontje, maar dat werd in de jaren na het ongeval nog korter. Uiteraard zijn dan de naast betrokkenen hiervan als eersten de dupe. Hij wilde dit niet, maar hij kon het niet tegenhouden.

Hij accepteerde in deze zoektocht graag de hulp van Caroline. En ook de inzet van het team van Fysio Midden Drenthe is voor hem van onschatbare waarde geweest. Hij voelde zich gedragen door het team. Heleen Jurgens heeft hem begeleid bij vele bezoeken aan- en

gesprekken met andere experts in zijn zoektocht naar een oplossing. Ook zijn wens om zijn hand te amputeren, werd door hen serieus genomen. Maar ja, dat doet een arts niet zomaar. Hij moest bijvoorbeeld eerst een traject volgen om te zien of hij beter kon omgaan met de pijn, waardoor die minder ontregeld werd. En zo kwam hij bij de psychosomatische afdeling Eikenboom van Altrecht in Zeist terecht. Hij heeft hier een intensief traject gevolgd van totaal 20 weken. Hij heeft hier leren omgaan met de pijn door middel van gesprekken en therapieën. En tot zijn verrassing is het toepassen van mindfulness voor hem het meest helpend gebleken. Dit was iets waar hij nog nooit mee bezig was geweest. Maar het geeft hem grip op zijn situatie. Het heeft hem geleerd om te leren ontspannen. En hij past deze kennis waar nodig nog altijd toe.

Hij is heel blij dat door dit traject in Zeist ook zijn relatie met zijn vrouw Greetje en naasten weer gezonder is geworden. De pijn was er nog, maar hij kon er beter mee omgaan, in die zin: hij kan het voor zichzelf met anderen bespreekbaar maken en dit helpt hem in het dagelijks leven. Op advies van het behandelteam, heeft hij een hond in huis genomen, een Australian Shepard, genaamd Rossi (Jazeker!! Vernoemd naar wegracelegende Valentino Rossi).

Tom Doekes "Het blijft bijzonder dat ik zonder beenfunctie toch kan autorijden"

Sleutelen aan brommers en auto's, dat deed Tom Doekes het liefst. Na een brommerongeval moest hij die passie loslaten. Tom doet er in die tijd alles aan om zijn zelfstandigheid terug te krijgen. Hij haalt zijn rijbewijs en koopt zijn eerste Audi A3.

Paspoort:
Naam: Tom Doekes
Geboren: 4 maart 1982
Woonplaats: Austerlitz
Dwarslaesie: sinds 2000

Als automonteur sleutelde ik de hele dag aan auto's en thuis ging ik verder aan mijn brommer," vertelt Tom Doekes. Uitgerekend met die brommer kreeg hij op zijn achttiende een verkeersongeval. "Ik reed op het fietspad en de auto die afslag zag mij niet. Via de motorkap werd ik gelanceerd tegen een bushokje met een dwarslaesie (C6/7) tot gevolg. Toen de arts me in het ziekenhuis vertelde dat ik nooit meer zou kunnen lopen, vond ik dat natuurlijk erg, maar lang niet zo erg als het moeten missen van de fijne motoriek in mijn handen. Ik was altijd met mijn handen bezig. Dus ja, door dat nieuws belandde ik wel even in een zwart gat."

Zelfstandigheid

Een intensieve periode van ziekenhuis en revalidatie volgde. "Mijn eerste doel was om weer volledig zelfstandig te worden. Ik wilde mezelf kunnen redden qua douchen, toiletgang en aankleden. Toen dat gelukt was, ging ik voor mijn rijbewijs en kocht ik later mijn eerste auto, een Audi A3. Ik was toen 23 jaar en had een voorschot op het letselschadebedrag gekregen, waarvan ik de autorijlessen kon betalen en daarna ook mijn auto kon laten aanpassen." Tom kon zijn geluk niet op toen hij in 2005 in zijn eerste eigen auto wegreed. "Eindelijk kon ik gewoon weer overal zelf naartoe! Ik was niet meer afhankelijk van taxi's of familie en vrienden, en kon zelf weer op pad. Zeker toen ik later ook een vriendin kreeg. Want hoe stoer is het als je je vriendin kunt ophalen met je eigen auto? We hebben samen een zootje gekregen. Ik zorg nu grotendeels voor hem en het huishouden, en doe de boodschappen. Dit zou ik allemaal niet kunnen zonder mijn auto."

Nieuwere versie Audi A3

Na dertien jaar trouwe dienst ging helaas de versnellingsbak van zijn geliefde Audi A3 kapot en moest Tom een keuze maken: laten repareren of een andere auto kopen.

"Ik besloot het laatste en ging op zoek naar een recente tweedehands. Het klinkt misschien gek, want een auto is een stuk blik, maar die keuze maken was toch wel een dingetje. Maar ja, het is ook fijn om weer een nieuwere auto te rijden met nieuwe aanpassingen. Ik ging op zoek en kwam toch weer uit bij een tweedeurs Audi A3. Hiervan zijn de deuren breder, wat het in- en uit- stappen makkelijker maakt. Ik maak namelijk een transfer van de rolstoel naar de bestuurdersstoel. Vervolgens til ik het frame van de rolstoel over me heen en leg deze op de achterbank, daarna leg ik de wielen er los bovenop. Door goede krachttraining lukt dit gelukkig prima, want anders zou ik aan een bus moeten en ik ben eigenlijk niet zo'n bustype."

Slimme techniek

"Bever heeft weer dezelfde aanpassingen in mijn 'nieuwe' A3 aangebracht, alleen zijn deze in de loop der jaren enorm doorontwikkeld. Zo gaat het sturen nog lichter door de gemodificeerde elektrische stuurbekrachtiging, en gaat remmen en gasgeven met de elektrische systemen SmartBrake en SmartGas nog makkelijker. Manfred, de monteur, heeft een SmartControl bediening aan mijn gasremschuif gekoppeld. Door mijn rechterhand, die in een 3-pensspalk op de schuif rust, naar rechts of links te draaien, bedien ik de knipperlichten. En door mijn hand te kantelen bedien ik de ruitenwissers. Sturen doe ik met mijn linkerhand, ook weer met behulp van een 3-pens polsspalk. Verder zitten de originele pedalen nog gewoon in de auto, deze zijn opklapbaar gemaakt zodat mijn vriendin ook in mijn auto kan rijden.

Foto's: Richard van Herwaarden

De hond moest hem een reden geven om uit te bed te komen, om op pad te gaan. Alfons noemde dat hij nooit een echte wandelaar is geweest, maar door de hond ook niet is geworden, de rondjes lopen zijn relatief kort. Maar: hij heeft er wel een maatje bij in zijn leven, het samen erop uitgaan, tegen hem aan kunnen praten, het zijn activiteiten die hem helpen in het leven van alledag. Zijn vrouw benoemt dat zij ook ziet dat na het traject in Zeist er nu meer ontspanning is bij Alfons. Sinds het ongeval had hij altijd een frons in zijn voorhoofd, en nu is deze weer glad. En

een belangrijk onderdeel van dit botox-effect was de motor. Maar daarover later meer.

De dove oren van de artsen voor zijn radicale behandelwens

Alfons vertelde dat in het hele medische traject hij heeft gemist dat de artsen echt luisteren naar de patiënt. Het lijkt of ze dit niet hebben geleerd tijdens hun opleiding. De medisch-technische handeling staat voorop. Na een half jaar had hij al het gevoel beter af te zijn zonder hand. Hij heeft 3½ jaar lang bij de artsen de wens geuit om zijn

hand van zijn arm af te halen. Immers, behandeling was niet meer mogelijk en dan kon je deze maar beter kwijt zijn. Maar ja, dat doen artsen niet zo gauw, die blijven proberen om er toch een medische oplossing voor te vinden. Drie jaar heeft Alfons een virtueel gevecht gehad met de artsen. Uiteindelijk heeft hij een ballotage bij acht medische disciplines moeten doorlopen voordat zijn wensbehandeling uiteindelijk werd uitgevoerd. Op 26 november 2020 heeft de amputatie van de hand plaatsgevonden. Hij heeft werkelijk toegeleefd naar de dag dat dit zou gebeuren. En zijn hoop werd waarheid, de ontregelende dystrofiëpijn is sindsdien verdwenen. En hoewel hij uiteraard zijn hand nog dagelijks mist, kan hij wel weer het dagelijks leven 'leven'. Niet dat hij nu helemaal pijnloos is, want het lichaam maakt in de stomp weer nieuwe zenuwverbindingen (Neuromen) die ook een pijnsensatie geven. Maar het is niets bij wat het vroeger was. En het is relatief gemakkelijk operabel. Het leven met een handicap is wel vermoeiend, daarom neemt hij nog elke middag 1 à 2 uur rust, om 's avonds gezellig te kunnen zijn in gezinsverband.

Nu meerdere soorten handen tot zijn beschikking!

Na de amputatie van de hand heeft hij een paar protheses gekregen die hem weer helpen om een aantal dagelijkse dingen te kunnen doen. Zoiets simpels als een sok aantrekken was een uitdaging op zich. Maar het lukt nu steeds beter en dat hij adl (algemene dagelijkse levensverrichtingen)-onafhankelijk is, ervaart hij als heel plezierig. Hij hoopt de komende jaren nog beter om te kunnen gaan met de protheses. Deze worden technisch ook steeds beter en binnenkort krijgt hij nummer 3! Hij heeft nu een 'visite-hand' die niet veel meer kan dan een handgeven en mooi zijn. Hij heeft een prothese met een klem,

waardoor hij zich kan 'vastzetten' op de aangepaste motor. En binnenkort krijgt hij ook een hand waarmee hij naar hij hoopt eenvoudige technische klusjes in en rond het huis kan doen. Het grote klussen zit er niet meer in, maar niet meer voor alles hulp moeten invoeren, is hem ook al heel veel waard. Hij is dan ook heel blij met de kennis en kunde van Stel Orthopedie in Tynaarlo.

De motor is leven

Ook voor het ongeval was de motor zijn lust en zijn leven. Vanwege de vele pijn door het ongeval heeft hij dit lang niet kunnen doen. Zijn re-integratiedeskundige Caroline constateerde dat dit echt een groot gemis was voor hem. Zij heeft toen contact gezocht met haar opdrachtgevers (Nationale Nederlanden enerzijds en Bureau Pals anderzijds) om te zien of een aangepaste motor mogelijk was. Hij was zelf ook al voor een nieuwe motor aan het sparen, eigenlijk tegen beter weten in. Maar voor hem vond toen een wonder plaats, de noodzakelijke aanpassingen aan de motor werden vergoed vanuit de letselschade. Caroline heeft Alfons hiervoor in contact gebracht met MMvG (Motor Mobiliteit voor Gehandicapten). Deze groep vakfanaten heeft samen met Alfons met behulp van de MMvG-methode gezocht naar oplossingen om zijn handicap met technische aanpassingen, orthopedische hulpmiddelen en gerichte training voldoende te compenseren. Hij kreeg een speciale voorziening op het stuur, waardoor zijn prothese-hand gefixeerd kan worden en steun geeft bij de handelingen die hij moet doen bij het motorrijden. Alfons was dolblij dat hij weer op pad kon. Al waren het misschien niet de hele lange ritten zoals vroeger, hij kon wel weer de motor onder zich voelen, de motor horen en de wind weer over zijn gezicht voelen.

Caroline vertelde dat ze werkelijk tranen van geluk heeft gezien bij Alfons toen duidelijk werd dat de motor er echt komen kon. En nog een keer extra toen hij daadwerkelijk op de motor zat. Het maakte haar (en mij) wederom bewust hoe belangrijk het kan zijn dat iemand weer letterlijk en figuurlijk het stuur van zijn eigen leven in handen krijgt. Ook in een prothesehand.

De noodzakelijke voorzieningen werden uitgevoerd door de eigenaar van Gebben Motoren in Rogat, waar Alfons altijd al zijn motors kocht en in onderhoud had. De heer Gebben was blij dat hij weer wat voor Alfons kon doen. Hij heeft dan ook alles wat binnen zijn vermogen lag gedaan om hem goed van advies te kunnen dienen. En hij kon het ook regelen dat Alfons kaartjes kon kopen voor een GP race in Misano/Italië. Met als bonus dat hij Rossi zou kunnen ontmoeten in de paddock. Helaas was Rossi verhinderd. Maar samen met zijn zoon heeft Alfons er prachtige dagen

van gemaakt. Inclusief een bezoek aan Tavullia, het dorp waar Rossi is opgegroeid.

Hulp van buiten bleek onontbeerlijk te zijn

Hij is Caroline nog altijd dankbaar dat zij zijn liefde voor het motorrijden zo serieus heeft genomen en hierop ook actie heeft ondernomen. Maar ook dat ze hem op een breed gebied kon helpen. Immers, je komt in procedures waarvan je het bestaan niet afweet. Het feit dat er iemand van buitenaf is, die je steeds beter leert kennen, die de signalen ziet wanneer je dingen niet meer kan, en die ook weet hoe procedures werken, die vooruit kan denken wat de meest passende stap is. Procedures bijvoorbeeld bij het UWV waren complex en hierbij werd hij altijd gesteund door Caroline. Hij hoopt dat al het regelgedoe nu snel over is, en hij zijn eigen leven dan weer zo goed mogelijk kan oppakken. En dat wens ik hem ook van harte toe. De prachtige foto's laten zien hoeveel de motor voor hem betekent! ♦

